

**6.SINIF
5.ÜNİTE
DERS NOTLARI**

Kaynaklarımız Kazanca Dönüşüyor - 1

Kazanım Ders Notu - 19

» Ülkemizde Gerçekleştirilen Ekonomik Faaliyetler

- İnsanların yaşamlarını devam ettirmek için yaptıkları işlerin tamamına **ekonomik faaliyet** adı verilmektedir.
- Ülkemizde gerçekleştirilen ekonomik faaliyetler **doğal** ve **beşerî** kaynaklara bağlı olarak gelişmiştir.

Ülkemizin ekonomisine yön veren doğal kaynaklarımız şunlardır;

- 1 - Topraklarımız   2 - Sularımız   3 - Madenlerimiz
4 - Ormanlarımız   5 - Turizm kaynaklarımız

» Topraklarımız

- **Toprak**; tarım, hayvancılık ve toprağa dayalı sanayinin (cam, çömlekçilik, seramik, kiremit, tuğla vb.) vazgeçilmez doğal kaynağı olmuştur.

Tarım

- Ülkemiz tarım ürünleri çeşitliliği bakımından oldukça zengin bir ülkedir. Yetiştirilen tarım ürünleri, ülke ekonomimize önemli katkı sağlamaktadır. **Tarımı geliştirmek ve verimi arttırmak için gübreleme, sulama, ilaçlama, tohum islahı, pazarlama imkânlarının artırılması, modern tarım yöntemlerinin uygulanması ve anız yakımı ile nadas uygulamasının engellenmesi** gerekir.

Tarım Ürünlerimiz ve Tarıma Destek Veren Kuruluşlar

- Tarım ve Orman Bakanlığı
- Gazi (Atatürk) Orman Çiftliği
- Toprak Mahsulleri Ofisi
- Tarım Kredi Kooperatifleri
- GAP İdaresi Başkanlığı
- Devlet Su İşleri
- Ziraat Bankası

Hayvancılık

- Evcil hayvanlar yetiştirilerek onların her çeşit ürünlerinden, kimilerinin de güçlerinden yararlanmayı amaçlayan ve geniş anlamda tarımsal yaşamın bir kolu sayılan etkinliğe hayvancılık denir. Ülkemizde coğrafi konuma, değişik iklim tiplerine ve yeryüzü şekillerinin farklılığına bağlı olarak farklı hayvancılık faaliyetleri ortaya çıkmıştır.
- Ülkemizde hayvancılık faaliyetlerinin bölgelere göre dağılımını kısaca şu şekilde özetleyebiliriz.

- **Akdeniz Bölgesi'nde** makilik alanlarda **kıl keçisi**
- **İç ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde** bozkırların geniş yer kaplamasından dolayı **küçükbaş hayvancılık (koyun)**
- **Doğu Anadolu Bölgesi'nde** geniş çayırılık ve meralardan dolayı **büyükbaş hayvancılık**
- **Ege, Karadeniz ve Doğu Anadolu Bölgesi'nde** çiçekli alanlarda **arıcılık**
- **Marmara Bölgesi'nde** dut ağaçlarının fazla olmasından dolayı **ipek böcekçiliği**
- **Karadeniz Bölgesi'nde** deniz, göl ve akarsularda **balıkçılık**
- **Marmara Bölgesi'nde** büyük şehirlere yakın yerlerde nüfusun aşırı fazla olmasından dolayı **kümes hayvancılığı**

» Sularımız

- Türkiye önemli **yer altı** ve **yer üstü su kaynaklarına** sahiptir.
  - Ülkemizin Akdeniz, Karadeniz, Marmara ve Ege Denizi'ne kıyısı bulunmaktadır.
  - Ülkemiz Fırat, Dicle, Kızılırmak ve Yeşilirmak gibi önemli akarsulara sahiptir.
  - Ülkemizin en büyük gölü olan Van Gölü dünyanın en büyük sodalı gölüdür.
  - Ülkemiz jeotermal kaynaklar bakımından dünyada yedinci, Avrupa'da birinci sıradadır.
- Ülkemiz suları ekonomiye şu alanlarda katkı sağlamaktadır.
  - Balıkçılık   • Su sporları
  - Deniz turizmi   • Deniz yolu ulaşımı
  - Jeotermal enerji (Yer altından gelen sıcak sular)
  - Hidroelektrik enerji (Sudan elde edilen enerji)
- Karadeniz su ürünleri avcılığında ilk sırada yer almaktadır.
- Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP), bölgedeki su kaynaklarını etkili kullanarak sosyal, kültürel, ekonomik ve çevresel gelişmeyi içeren bir bölgesel kalkınma projesidir.

Kaynaklarımız Kazanca Dönüşüyor - 2

Kazanım Ders Notu - 19

» Madenlerimiz

- Ülkemiz hem maden çeşitliliği hem de maden rezervi bakımından zengin bir ülkedir. Ticareti yapılan madenler göz önüne alındığında petrol, doğal gaz dışında maden ihtiyacı bakımından ülkemiz kendi kendine yetebilen bir ülkedir.
- Madenler gerek ham gerekse işletilip satılır ve ülke ekonomisine katkı sağlar. Sanayinin en önemli ham maddesini madenler oluşturur. Bu durum göz önüne alındığında ülkemizde **madene dayalı sanayi kuruluşları da ülke ekonomisine önemli katkı sağlamaktadır.**
- Ülkemizde cumhuriyetin ilk yıllarında madenleri çıkartmak ve araştırmak amacıyla **Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü (MTA)** kurulmuştur. **Ülkemizde maden çeşitliliği bakımından en zengin bölge Doğu Anadolu Bölgesi'dir.**
- Petrol, doğal gaz, taş kömürü, linyit, uranyum gibi madenler enerji üretiminde de kullanılmaktadır. Geleceğin madeni olarak bilinen **bor madeni rezervinin yaklaşık %73'ü ülkemizedir.**

Ülkemizde Madenlerin Çıkarıldığı Yerler

MADENLER	ÇIKARILDIKLARI YERLER
Linyit	Kütahya, Manisa (Soma), Yatağan, Elbistan
Bakır	Artvin (Murgul), Elazığ (Maden), Kastamonu
Demir	Sivas(Divriği), Malatya, Balıkesir, Kahramanmaraş
Krom	Elazığ (Guleman), Muğla (Fethiye), Denizli
Petrol	Batman (Raman Dağı), Adıyaman, Siirt
Boksit	Konya (Seydişehir), Antalya (Akseki)
Bor	Kütahya, Eskişehir, Balıkesir
Kükürt	Isparta (Keçiborlu)
Taş Kömürü	Zonguldak

» Ormanlarımız

- Ormanla ilişkili doğal kaynakların ağaçlandırma faaliyetleri ve bu faaliyetlerden sonra ormandan gerekli ham maddeyi alarak ihtiyaçlarda kullanmaya **ormancılık** faaliyeti denir.
- Ülkemizde ormanların bölgelere dağılımı yaklaşık olarak şöyledir:

- Ülkemizde ormanların büyük bir bölümü kıyılarda toplanmıştır. **Orman varlığımız en fazla Karadeniz Bölgesi'nde iken en az Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ndedir.**
- **Kâğıt, kereste ve mobilya** sanayisinin ham maddesi olan ormanlar, **boya ve ilaç** sanayisinin de başlıca kaynaklarındandır. Tüm bunların yanı sıra ormanlar **arıcılık** ve **turizm** faaliyetlerinin yapılmasına katkı sağladığı için de ülke ekonomisine katkıda bulunur.
- **TEMA**, her sene düzenlediği ağaçlandırma faaliyetleriyle ülkemizdeki orman alanlarını artırmayı ve erozyonla mücadele etmeyi amaçlamaktadır.

» Turizm Kaynaklarımız

- **Turizm** insanların dinlenmek, eğlenmek, görmek, tanımak amacıyla yaptıkları gezilerdir. **Turizm yapıldığı yere göre ikiye ayrılır;**
  - İç turizm
  - Dış turizm
- **Doğal turizm kaynakları**, doğal etkenlerle oluşan kaynaklardır. **Beşerî turizm kaynakları** ise insan yapımı ya da insanın doğayı düzenlemesiyle oluşmuş kaynaklardır.
- Ülkemiz coğrafi konumunun sağladığı avantaj, ikliminin uygun olması, eski uygarlıkların yerleşim yeri olması, yeryüzü şekilleri ve doğal kaynaklar bakımından zengin olması nedeniyle turizme oldukça elverişli bir ülkedir.
- Sağladığı gelirler sebebiyle turizme ülkemizde **"bacasız sanayi"** denilmiştir.
- Ülkemizde görülen başlıca turizm çeşitleri şunlardır:
  - > Yaz turizmi
  - > Kış turizmi
  - > Yayla turizmi
  - > Din ve inanç turizmi
  - > Kültürel, tarihi turizm
  - > Sağlık, kaplıca turizmi
- Akdeniz ve Ege Bölgeleri her ne kadar yazın çok turist çekse de tüm yıl verileri dikkate alındığında en fazla turist geldiği bölgemiz Marmara Bölgesi'dir.

Dünyamıza Sahip Çıkalım

Kazanım Ders Notu - 20

» Enerji Kaynakları

- İnsanlar ulaşım, iletişim, aydınlatma, ısınma gibi birçok gereksinimini karşılayabilmek için enerji kaynaklarına ihtiyaç duyarlar.
- Dünyadaki enerji kaynakları oluşumlarına bağlı olarak **yenilenebilir** ve **yenilenemeyen** enerji kaynakları olmak üzere ikiye ayrılır.

» Yenilenebilir Enerji Kaynakları

- Sürekli devam eden doğal süreçlerdeki var olan enerji akışından elde edilen enerjidir. Bu kaynaklar güneş, rüzgâr, jeotermal, hidroelektrik ve biyokütle enerjisidir.

Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Özellikleri

- 1 - Doğada varlığı asla sona ermez.
- 2 - İlk yatırım maliyeti fazladır.
- 3 - Gelecekte yaygınlaşması öngörülmektedir.
- 4 - Temiz enerji kaynaklarıdır.

NOT: Türkiye'nin yenilenebilir enerji kaynakları potansiyeli dalga enerjisi dışında oldukça yüksektir.

NOT: Doğal dengeyi korumak için yenilenebilir yani tükenmeyen enerji kaynaklarını kullanmalıyız.

» Yenilenemeyen Enerji Kaynakları

- Zaman içerisinde biten ve yerinin dolması çok zor olan fosil kaynaklardan elde edilen enerjidir. Bu kaynaklara petrol, doğal gaz ve kömür örnek gösterilebilir.

Yenilenemeyen Enerji Kaynaklarının Özellikleri

- 1 - Kullanımı doğaya zarar vermektedir.
- 2 - Uzun yıllardır kullanılmaktadır.
- 3 - Doğada sınırlı miktarda bulunmaktadır.
- 4 - Fosil enerji kaynaklarıdır.

NOT: Nükleer enerji için kullanılan uranyum ve toryum gibi madenler de yenilenemeyen enerji kaynakları içerisinde.

- Fosil yakıtlar, yüksek oranlarda karbon içeren kömür, petrol ve doğal gaz gibi enerji kaynaklarından elde edilen yakıtlardır. Bu yakıtlar yenilenemeyen ve doğaya oldukça zarar veren, sera gazı oluşturup küresel ısınmaya neden olan yakıtlardır.

NOT: Ülkemizde en çok kullanılan enerji kaynakları, büyük bir kısmını ithal ettiğimiz doğal gaz ve petroldür. Bu durum ülkemizin enerji kaynakları bakımından dışa bağımlı hâle olduğunu göstermektedir.

» Doğal Kaynakların Bilinçsizce Tüketilmesi

- Toprak, su, orman ve madenler tüm canlılar için oldukça önem taşıyan doğal kaynaklardır.
- Doğal kaynakların bilinçsizce tüketilmesi kuraklık, hava kirliliği, su kirliliği, erozyon, heyelan, gıda yetersizliği ve küresel ısınma gibi sorunlara sebep olmaktadır. Bu sorunlar doğayı ve tüm canlıların yaşamını olumsuz etkilemektedir.
- Ülkemiz ve dünyada doğal kaynakların yanlış kullanılması ile ilgili örnekler;
  - Bilinçsizce yapılan sulamalar nedeniyle Konya ve Şanlıurfa Ovaları çölleşmeye başlamıştır.
  - Anadolu sığılası gibi birçok bitki türü, insanların bilinçsizce tahrip etmesi nedeniyle yok olma tehlikesiyle karşı karşıyadır.
  - Buzullar küresel ısınmadan dolayı erimektedir.
  - İnsanların su kaynaklarını yanlış kullanmasından dolayı ülkemizde Tuz Gölü, Orta Asya'daki Aral Gölü büyük oranda kurumuştur.
- Doğal kaynaklarımızı korumak için;
  - Su kaynaklarını bilinçsizce kullanmamalı ve atıklarla kirletmemeliyiz.
  - Toprağı kimyasal ilaç ve evsel atıklarla kirletmemeliyiz.
  - Fabrikaların havaya, toprağa ve suya karışan atıkları için filtreleme ve arıtma işlemleri yapmalıyız.
  - Fosil yakıtlar yerine yenilenebilir enerji kaynaklarını tercih etmeliyiz.
  - Duyarlı olmaları için insanları bilinçlendirmeliyiz.

Bir Projem Var

Kazanım Ders Notu - 21

» Yatırım ve Pazarlama Projeleri

- Bir yerin coğrafi konumu, iklimi, yeryüzü şekilleri ve ulaşım olanakları doğrudan ekonomik faaliyetleri etkilemektedir. Bu yüzden ekonomik yatırımlar ülkemizin her bölgesinde ve ilinde farklılık göstermektedir.
- Ülkemiz, birçok medeniyetin kurulduğu bir coğrafyada bulunmaktadır. Coğrafi, tarihî ve kültürel özellikleri ülkemizin önemli zenginlikleri arasındadır. Yatırım ve pazarlama projeleri hazırlanırken ilin ya da yörenin **coğrafi**, **tarihi** ve **kültürel** özellikleri de dikkate alınmalıdır.
- Yatırımcıların bir yere yatırım yaparken dikkate alması gereken faktörlerden bazıları da şunlardır;
  - > Yatırım yapılabilecek kadar sermaye (para) olması
  - > Ulaşım imkanlarının yeterli ve olumlu olması
  - > Yatırım yapılacak ham maddeye yakın olması
  - > Yeryüzü şekillerinin uygun olması
  - > Yeteri miktarda iş gücünün olması

NOT: Yatırım için gerekli tüm koşulların sağlanması esastır. Ancak bazen de birkaç koşul sağlandığında da yatırım yapmak gerekebilir.

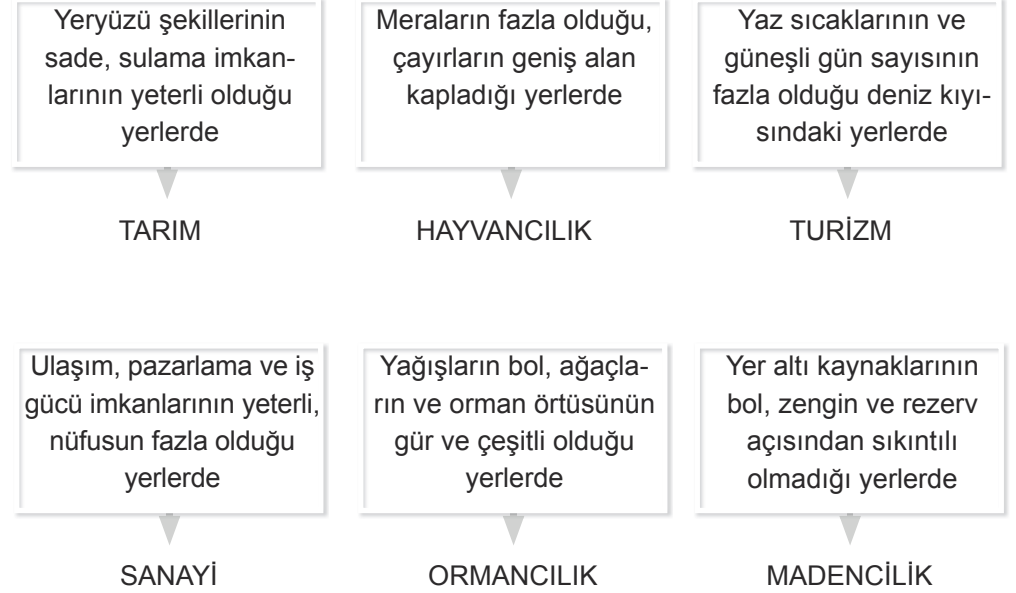
NOT: Yapılan yatırımların kalıcı olabilmesi için **pazarlama** olanaklarının ve **talebin** de olması gerekir.

NOT: Bir yerin **coğrafi özellikleri** ile **nüfus özellikleri** o yerin ekonomik faaliyetlerini etkiler.

- Bir bölgeye yapılan yatırım, sadece yatırım yapan kişiyi değil, o bölgeyi de etkiler.

Örneğin; Batman, cumhuriyetin ilk yıllarında تنها bir şehir iken, bölgede çıkarılan petrol sayesinde insanlar bu şehre iş bulmak için göç etmiş ve böylelikle il olmuştur.

» Coğrafi Özelliklere Göre Yatırım Yapılabilecek Alanlar

» Proje Örneği

PROJE	
Coğrafi Özellikler	Dağlık ve engebeli arazi, yüksek boylu otlar, düşük sıcaklık değerleri
Yatırım Önerisi	Et ve süt ürünleri işletmesi
Pazarlama Önerileri	Uzaktan dolayı ürünlerin taşınmasında soğutma sistemli araçların kullanılması Reklam ve ürün tanıtımına ağırlık verilmesi

- Yatırım projesine ait bu bilgilere bakılarak bu tesisin Erzurum - Kars çevresine yapılması daha uygun olacaktır.

Vergilerimizle Aydınlik Yarınlar

Kazanım Ders Notu - 22

» Vergi Nedir?

- Devletin vatandaşlarına hizmet sunmak için **doğrudan doğruya geliri ya da mali olan kişilerden** veya **bazı ürün ve hizmetlerin fiyatlarının üstüne koyarak dolaylı yoldan** herkesten topladığı paraya **vergi** denir.

» Mustafa Kemal'e Göre Vergi Verme Sorumluluğu

- Mustafa Kemal Atatürk "Askerlik nasıl bir vatan borcu ise vergi de vatandaşın ödemesi gereken borcudur." diyerek verginin önemine değinmiştir.

» Anayasamıza Göre Vergi Verme Sorumluluğu

- Anayasamızda "Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere mali gücüne göre vergi ödemekle yükümlüdür." denilerek vergi vermenin bir vatandaşlık sorumluluğu olduğu belirtilmiştir.

» Vergi Çeşitleri

- Vergiler ödeme şekillerine göre **dolaysız** ve **dolaylı** vergiler olarak ikiye ayrılır. Dolaysız vergiler, gelir ve servet üzerinden alınan vergilerdir. Dolaylı vergiler ise satın aldığımız ürünlerden alınan vergilerdir.

Dolaysız Vergiler

- 1 - Motorlu Taşıtlar Vergisi
- 2 - Kurumlar Vergisi
- 3 - Gelir Vergisi
- 4 - Emlak Vergisi

Dolaylı Vergiler

- 1 - Katma Değer Vergisi
- 2 - Taşıt Alım Vergisi
- 3 - Özel Tüketim Vergisi
- 4 - Özel İletişim Vergisi

- Dolaylı vergilerin düzenli toplanabilmesi için bireylerin **alışverişlerinden sonra mutlaka fiş ya da fatura almaları** gerekmektedir.

» Vergi Vermenin Önemi

- Devlet **eğitim, sağlık, adalet ve güvenlik** gibi temel ihtiyaçları vergiler aracılığıyla yerine getirmektedir. **Temizlik, yol bakımı, elektrik hizmetleri, içme suyu ve kanalizasyon hizmetleri** de yine toplanan vergiler aracılığıyla karşılanabilmektedir.
- Bütün gelişmiş ülkelerde olduğu gibi bizim ülkemizde de **vergi vermek vatandaşlık görevidir. Vergilerimizi ödeyerek vatandaş olma sorumluluğumuzu yerine getirdiğimiz gibi ülkemizin gelişmesine de katkıda bulunmuş oluruz.**
- Devlet, topladığı vergilerle **halkın refah ve huzurunu artırdığı** gibi yol, köprü, tünel, liman gibi gelir getirecek hizmetler yaparak da **ülke ekonomisinin gelişmesini sağlar.**

» Vergi Konulu Şiirler

Vergi Nedir?
Yürüdüğümüz yollarda,
İçtiğimiz sularda,
Hepimizin hakkı var.
Karınca kararınca.
Ödediğin vergiler,
Zannetme boşa gider,
Verdiğin her bir kuruş,
Sana geriye döner.
Benim sizlere tavsiyem;
Devlete değer verelim,
Ülkemizi kalkındırmak için,
Vergimizi verelim.

Mine Dikilioğlu

Güçlü Devlet
Uçak, gemi, helikopter
Vergimizden destek bekler.
Dağlıca'da Mehmetçikler
Vergimizden destek bekler.
Okul, cami, üniversite
Canı yanan bin bir hasta.
Kardelenler her gün derste
Vergimizden destek bekler.
Polislerle güvenliğim,
Sanatçımın tüm şenliğim,
Kültürümle öz benliğim
Vergimizden destek bekler.

Merve Bağcı

Nitelikli İnsan, Güçlü Türkiye

Kazanım Ders Notu - 23

» Nitelikli İnsan

- **Nitelikli insan**, işinin gerektirdiği bilgi ve beceriye sahip olan, işini en iyi şekilde ve istekle yapan, üretime katkı sağlayan kişidir.
- Nitelikli insan olmanın en önemli yolu iyi bir eğitim almaktır.
- Nitelikli insan ülke ekonomisinin de en önemli unsurları arasında yer alır.
- Nitelikli insan oluşturduğu iş olanakları ile işsizlik sorununu azaltır.
- Nitelikli insanın girişimcilik özelliği ön plandadır.

NOT: Bir ülkede kendini geliştirmiş, eğitilmiş, işini doğru yapan nitelikli insan ne kadar çoksa o ülkenin gelişmesi, kalkınması da o kadar hızlı olur.

» Nitelikli İnsanın Sahip Olduğu Bazı Özellikler

- 1 - Hayal gücü yüksektir. Hızlı düşünür.
- 2 - Çağa ayak uydurur ve gelişimlere açıktır.
- 3 - İyi iletişim kurma yeteneğine sahiptir.
- 4 - Kaynakları verimli ve doğru kullanır.
- 5 - İyi bir gözlemcidir. Kararlı ve ısrarcıdır.
- 6 - Çok yönlü düşünür. Çevresindekilere karşı duyarlıdır.

NOT: Nitelikli insan çağa ayak uyduran ve çağın gereksinimleri doğrultusunda hareket eden kişidir. Günümüzün bilgi ve teknoloji çağı olduğu düşünüldüğünde bilgide ve teknolojide kendisini geliştiren kişiler ne kadar çok olursa o ülkenin ekonomik kalkınması daha hızlı olacaktır.

NOT: Çalıştığımız iş kolunda iyi bir eğitim görürsek, zaman içinde kendimizi geliştirmeye devam edersek, bilgide ve tecrübeye birikim sahibi olursak, edindiğimiz bu birikimleri günlük hayatımızda uygularsak yaptığımız işte daha başarılı kişiler oluruz. Bizim başarımızın artması ile ülkenin başarısı artacaktır. Yaptığımız işlerle yeni iş alanları açabilir, işsizliği azaltabilir ve ülke ekonomisinin kalkınmasını sağlayabiliriz.

» Anayasamıza Göre Çalışma Hakkı

- Anayasamıza göre çalışmak hem bir haktır hem de bir vatandaşlık sorumluluğudur. Meslek sahibi birey ürettikçe kazanır, kazandıkça kendine güvenir. Çalışan insan yaptığı üretim, ihracat ve verdiği vergiyle ülkenin kalkınmasına da katkıda bulunur.

» Nitelikli Bir İnsan: Zihni Derin

- Tarihimizde **nitelikli insan tanımına en uygun isimlerden birisi de Zihni Derin'dir.** Zihni Derin, yurt dışında yaptığı araştırmalar sonucunda çay üretimini Karadeniz'de denemiş ve başarılı olmuştur.

Nitelikli bir insan olarak Zihni Derin'in özellikleri

- 1- Halkalı Ziraat Mektebinden mezun olarak alanında iyi bir eğitim almıştır.
- 2- Tarım alanındaki gelişmeleri yakından takip etmiş ve yenilikçi fikirleriyle dikkat çekmiştir.

Nitelikli bir insan olarak Zihni Derin'in ülke ekonomisine katkısı

- 1- Ülkemiz çay ithal eden ülke konumundan çay ihraç eden ülke konumuna gelmiştir.
- 2- Yaptığı çalışmalar milyonlarca insana ekmek kapısı olmuş ve ülke ekonomisine can vermiştir.

» Nitelikli İnsanların Özelliklerini Yansıtan Deyim ve Atasözleri

■ Bilmemek ayıp değil, öğrenmemek ayıp.	■ Düşüne düşünme gör-meli işi, sonra pişman olmamalı kişi.	■ Kabiliyetli çırak, usta-yı geçer.
■ Tatlı dil yılanı deliğin-den çıkarır.	■ Tuttuğunu koparmak	■ Bugünün işini yarına bırakma
■ Özü sözü bir olmak	■ Ağaç yaşken eğilir.	■ Altın bilezik

Mesleğimi Seçiyorum

Kazanım Ders Notu - 24

» Meslek Nedir?

- **Meslek** belli bir eğitim ile kazanılan sistemli bilgi ve becerilere dayalı, insanlara yararlı mal üretmek, hizmet vermek ve karşılığında para kazanmak için yapılan sürekli iştir.
- Bir insanın en önemli kararlarından birisi de meslek seçimidir. Çünkü **meslek sadece ekonomik bir faaliyet değil, aynı zamanda bir yaşam şeklidir.**
- Her meslek için gerekli olan bilgi, beceri ve kişilik özellikleri birbirinden farklı olabilir. **Onun için seçtiğimiz mesleğin bizim özelliklerimize uygun olması oldukça önemlidir.** Örneğin, kan görünce bayılan birisinin cerrah olması, o kişinin bu mesleği sevmemesine ve o meslekte verimli olamamasına neden olacaktır.

» Meslek Seçiminde Nelere Dikkat Etmeliyiz?

- Seçeceğimiz meslek kişilik özelliklerimize, ilgi ve yeteneklerimize uygun olmalıdır.
- Yapmayı düşündüğümüz mesleğin gerektirdiği eğitimi almalıyız.
- Seçeceğimiz meslek fiziki ve duygusal özelliklerimize uygun olmalıdır.
- Seçeceğimiz mesleğe olan talebi ve mesleğin gelecekteki durumunu araştırmalıyız.

NOT: Meslek seçerken bu meslekte mutlu olup olamayacağımız veya gelecekte iş bulup bulamayacağımızı düşünmeliyiz.

NOT: Meslek seçiminde dikkat etmemiz gereken en önemli kural mesleğin ilgi, yetenek ve kişilik özelliklerimize uygun olmasıdır.

NOT: İlgi, yetenek ve değerler meslek seçiminde etkili olmaktadır. Örneğin canlılara ve doğaya ilgisi olan bir öğrenci zoolog, veteriner ya da ziraat mühendisi olabilir.

» İlgi Alanları, Yetenek ve Değerler

- Toplumun farklı ihtiyaçları bulunmaktadır. Aynı zamanda da insanların **ilgi alanları, yetenek** ve **değerleri** çok farklıdır. Bunun sonucunda meslekler ortaya çıkmış ve çeşitlenmiştir.

İlgi Alanları	Yetenekler	Değerler
Sosyal Bilimler	Sözel Yetenekler	Yardımlaşma
Fen Bilimleri	Matematiksel Yetenekler	Dayanışma
Ticaret	Müziksel Yetenekler	Kariyer Yapma
Edebiyat	Araştırma- İnceleme	Estetik
Güzel Sanatlar	İkna Yeteneği	Kazanç Elde Etme
Canlılar - Doğa	Sosyal İlişkiler	Vatanseverlik
Spor	Liderlik	
	Bedensel Yetenekler	

- Örneğin ressamlık mesleğinin ilgi alanı güzel sanatlar, yeteneği bedensel yetenek, değeri ise estetikdir.

» Ortaöğretim Kurumları (Liseler)

- Meslek seçimi daha çok ortaöğretim yıllarında şekillenmeye başlamaktadır. Ülkemizdeki ortaöğretim kurumlarını şu şekilde sınıflandırabiliriz:

Anadolu Liseleri	Anadolu İmam Hatip Liseleri	Çok Programlı Anadolu Liseleri	Fen Liseleri	Güzel Sanatlar Liseleri	Mesleki ve Teknik Anadolu Liseleri	Sosyal Bilimler Liseleri	Spor Liseleri
------------------	-----------------------------	--------------------------------	--------------	-------------------------	------------------------------------	--------------------------	---------------